

چکیده ی طرح پژوهشی

بررسی مقایسه ای وضعیت کلی کشور در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها

رصد علم و فناوری دو زمینه فعالیتی در سیاست گذاری علم و فناوری را یادآور می شود. اولی رصد پیش نگر که به بررسی و استدلال پیرامون آینده علم و فناوری می پردازد، و دومی رصد پس نگر که به بررسی و استدلال تحولات گذشته و روند آن ها تا به امروز می پردازد. مطالعات پیش نگر شاخه ای از مطالعات علم و فناوری را به نام آینده پژوهی و آینده نگاری را تشکیل می دهد و مطالعات پس نگر شاخه مطالعات ارزیابی علم و فناوری را تشکیل می دهد. با توجه به تمرکز این مطالعه بر بررسی روند گذشته علم و فناوری کشور، در این گزارش تمرکز اصلی بر بررسی مدل های ارزیابی علم و فناوری در کشور و جهان خواهد بود.

بطور کلی مدل هایی که به ارزیابی علم و فناوری می پردازند، یا خاستگاه تئوریک داشته و محققان و تئوری-پردازان دانشگاهی، آن را معرفی کرده اند و یا پس از شکل گیری یک سازمان بین المللی و بروز نیازهای عملیاتی خاص آن سازمان، طراحی شده اند.

با این وجود پس از بررسی تعداد زیادی از مدل های ارزیابی موجود، می توان مشاهده نمود که بخش عمده ای از این مدل ها، دارای شباهت زیادی با یکدیگر هستند و درصد اختلاف باقی مانده (در مدل های غیردانشگاهی)، ناشی از تفاوت های موجود در اهداف و فلسفه شکل گیری سازمان های ارائه کننده مدلها بوده است. با این وجود، خود مدل ها، در مورد سطح تمرکز خود تفاوت بسیاری با یکدیگر دارا هستند و سطح تمرکز مدلها میتواند از سطح منطقه ای تا سطح بنگاه متغیر باشد. برای مثال، سطح تمرکز تمامی مدل های ارائه شده توسط سازمان های بین المللی، در راستای هدف و فلسفه شکل گیری آنها، سطح منطقه ای یا ملی است. در مقابل، مدل هایی که به حوزه نوآوری می پردازند، سطح تمرکز خود را بر روی بنگاه قرار داده اند.

همچنین در این پژوهش مدل های ارزیابی ارائه شده از سوی سازمان های مختلف جهانی مورد بررسی قرار گرفته است.